

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/36/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7714216503
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7714216503.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobkyne E. F., nar. XX.X.XXXX, bytom Y., Y. XXXX/XXX, proti žalovanej T., s.r.o., F., T. XX, IČO : 35 807 598, v konaní o určenie neplatnosti zmluvných podmienok, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu 16C 186/2014-18 z 12.11.2014 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil zamestnávateľovi žalobkyne F. H. and T. s.r.o., so sídlom v Y., M. 2, IČO: 36 187 828, zdržať sa zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovanej na základe dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. 900303118 zo dňa 24.5.2013, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej sp. zn. 16C 186/2014.

Uznesenie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa podanou žalobou vo veci samej domáha určenia, že Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej len „VPPÚ“), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere č. 900303118 zo dňa 24.5.2013 uzatvorenej medzi ňou a žalovanou, obsahujú zmluvné dojednania, vrátane dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré ako neprijateľné zmluvné podmienky sú neplatné, a v tomto konaní podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, odôvodnený tým, že účastníci uzatvorili zmluvu o úvere č. 900303118 zo dňa 24.5.2013, podľa ktorej žalovaná poskytla žalobkyni úver vo výške 350 €, ktorý bol zabezpečený dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, pričom žalovaná vyzvala jej zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy a vyčíslila zostatok dlžnej sumy k 18.9.2014 vo výške 812,04 €. Žalobkyňa mala za to, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je absolútne neplatná, lebo je obsiahnutá vo VPPÚ a nebola ňou ako spotrebiteľom individuálne dojednaná, nemala možnosť vopred naformulované ustanovenia zmluvy o úvere odmietnuť a prejaviť svoju slobodnú vôľu ohľadne dohody o zrážkach zo mzdy. Potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov navrhovaným predbežným opatrením žalobkyňa odôvodnila obavou, aby nedošlo k nezákonným zrážkam z jej príjmu, keď od jej zamestnávateľa je možné spravodlivo žiadať, aby nevykonával zrážky z jej mzdy, a okrem toho poukázala na to, že okrem žalovanej má aj ďalších veriteľov, ktorým spláca svoje dlhy, a preto bez okamžitej úpravy pomerov jej hrozí nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy a ťažkej životnej situácie. Súd prvého stupňa nárok právne posúdil podľa § 76 ods. 1 písm. f/, § 76 ods. 2 a 4, § 102 ods. 1 O.s.p. a pri rozhodovaní vychádzal z obsahu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a z predložených listinných dôkazov, z ktorých mu vyplynulo, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá ako zabezpečovací prostriedok v rámci spotrebiteľskej zmluvy, ktorej podmienky neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie, čo vyvoláva potrebu ex offio súdneho preskúmania z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže sám vyhodnotiť. Bol toho názoru, že žalobkyňa osvedčila právo, keďže realizácia dohody o zrážkach zo mzdy na základe takejto dohody nie je prijateľná a je značná pravdepodobnosť, že táto vychádza z neprijateľných zmluvných podmienok, a že žalobkyni hrozí nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy, lebo jej zamestnávateľ na výzvu žalovanej začal realizovať zrážky z jej mzdy, ktoré ju môžu dostať

do devastačnej finančnej a životnej situácie. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobkyňa osvedčila potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov do času právoplatného skončenia konania vo veci samej, a stotožňujúc sa skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, tomuto v celom rozsahu vyhovel a nariadil predbežné opatrenie v navrhovanom znení.

Uznesenie napadla včas podaným návrhom žalovaná, lebo bola toho názoru, že na nariadenie predbežného opatrenia neboli splnené zákonné predpoklady, keďže žalobkyňa nepreukázala, z čoho vyvodzuje svoj nárok na nariadenie predbežného opatrenia a nepreukázala ani existenciu hrozacej ujmy. Žalobkyňa podľa nej nepredložila také dôkazy a neosvedčila také skutočnosti, ktoré by opodstatňovali jej hmotnoprávny nárok vo veci samej. Čo sa týka dohody o zrážkach zo mzdy, táto podľa jej názoru bola platne uzavretá podľa § 551 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovanou ako veriteľom, ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere. Predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti podľa všeobecných ustanovení o právnych úkonoch podľa § 34 a nasl. OZ, a obsahuje tiež súhlas dlžníka s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne boli poukazované na účet veriteľa, pričom tieto zrážky neboli dohodnuté vo výške odporujúcej ust. § 551 OZ. Dohoda o zrážkach zo mzdy je obsiahnutá na samostatnom dokumente a žalobkyňa mala možnosť si ju preštudovať a až následne na to potvrdiť jej prijatie svojim vlastnoručným podpisom, preto dojednanie predmetnej dohody je platné a nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, a tak žalobkyňa neosvedčila opodstatnenosť samotného návrhu vo veci samej, ktorý podľa jej presvedčenia je neopodstatnený. Podľa názoru žalovanej žalobkyňa nepreukázala ani existenciu hrozacej ujmy, keďže neosvedčila, že bez nariadenia predbežného opatrenia by jej mohla vzniknúť značná, závažná a dokonca neodstrániteľná ujma. Tvrdila, že práve nezrealizovaním dohody o zrážkach zo mzdy by žalobkyňi vznikla závažnejšia ujma ako pri realizovaní tejto dohody a v konečnom dôsledku by sa dostala do ešte horšej situácie, keďže nerealizovaním zrážok z jej mzdy by jej záväzok voči žalovanej narastal viac ako pri pravidelnom vykonávaní zrážky zo mzdy, lebo každá platba v prospech zmluvy o úvere sa pripočítava prednostne na istinu (zmenkovú sumu) a tým aj dohodnuté úroky sa počítajú stále z nižšej sumy. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby odvolací súd uznesenie zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovanej nevyjadřila.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a uznesenie podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil ako vecne správne, stotožňujúc sa so správnymi skutkovými a právnymi závermi, na ktorých je rozhodnutie založené, ako aj s jeho správnymi dôvodmi.

Ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon (exekúcia) súdneho rozhodnutia bol ohrozený, môže súd pred začatím konania vo veci samej alebo i po jeho začatí (§ 74 ods. 1 a § 102 ods. 1 O.s.p.) nariadiť predbežné opatrenie, ktorým (podľa návrhu účastníka) môže uložiť, aby druhý účastník nenakladal s určitými vecami alebo právami alebo aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal (§ 76 ods. 1 písm. e/, f/ O.s.p.). Navrhované predbežné opatrenie súd nariadi, ak je preukázané, že je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov alebo ak existuje obava, že exekúcia bude ohrozená, a ak budú aspoň osvedčené skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a ak je zrejmé, že bez okamžitej (i keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Unesenie dôkazného bremena z tohto hľadiska predpokladá, aby navrhovateľ označil dôkazy aspoň základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený predbežným opatrením, a tiež dôkazy pre osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia.

Vzhľadom na to, že predbežné opatrenie predstavuje iba dočasnú úpravu práv a povinností účastníkov, keď upravuje pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon súdneho rozhodnutia iba do konečného vyriešenia veci bez toho, aby ním bol predurčený priebeh procesu samotného sporu alebo prejednané rozhodnutie sporu, je dané právnou úpravou, že o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhoduje súd iba podľa údajov a informácií, ktoré sú obsiahnuté v návrhu a v listinách predložených navrhovateľom bez toho, aby bolo umožnené druhému účastníkovi sa k návrhu vyjadriť (§ 75 ods. 8,

9 O.s.p.). Potrebu navrhovanej dočasnej úpravy pomerov účastníkov súd pri rozhodovaní o návrhu posudzuje vo vzťahu k nároku, ktorý navrhovateľ chce uplatniť, príp. uplatnil žalobou vo veci samej a ktorý bude vyriešený konečným rozhodnutím vo veci samej.

Odvolací súd sa oboznámil s obsahom spisu a predložených listinných dôkazov a po preskúmaní skutkových a právnych dôvodov návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, sa stotožnil so správnym záverom súdu prvého stupňa v prejednávanej veci o splnení zákonných predpokladov pre nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia podľa § 102 ods.1 O.s.p. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní postupoval podľa uvedených zásad, v potrebnom rozsahu zistil rozhodujúce skutkové okolnosti a na ich podklade dospel k správnym právnym záverom. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa v konaní osvedčila oprávnenosť navrhovaného predbežného opatrenia z hľadiska existencie jej (ohrozeného) práva, ktoré je predmetom konania vo veci samej (o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy z 24.5.2013). Rovnako žalobkyňa predloženými listinnými dôkazmi osvedčila nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy odôvodnené obavou, že bez poskytnutia predbežnej ochrany by boli ohrozené jej práva vyplývajúce z uzavretej zmluvy o úvere z 24.5.2013, a to vykonávaním nezákonných zrážok z jej mzdy nad rámec dlžnej sumy z úverovej zmluvy uzavretej so žalovanou. Z obsahu žaloby a predložených listinných dôkazov je zrejmé, že žalovaná pristúpila k realizácii dohody o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovacieho prostriedku, ktorú doručila zamestnávateľovi žalobkyne s výzvou na realizovanie zrážok z jej mzdy do výšky ustanovenej právnymi predpismi, na uspokojenie pohľadávky žalovanej vo výške 812,04 € pozostávajúcej zo zmenkovej sumy spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne zo zmenkovej sumy a úrokov z omeškania vo výške 6 % ročne z dlžnej sumy. Výška dlžnej sumy z uzavretej zmluvy o úvere (zostatok istiny s prísl.) je pritom medzi účastníkmi sporná, a taktiež žalobkyňa podanou žalobou vo veci samej spochybňuje platnosť dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej súčasne so zmluvou o úvere dňa 24.5.2013. Za týchto okolností je dostatočne osvedčená obava žalobkyne, aby na základe tejto dohody nedošlo k nezákonným zrážkam z jej príjmov nad rámec dlžnej sumy z úverovej zmluvy uzavretej so žalovanou, a je tak osvedčená aj potreba navrhovanej dočasnej úpravy pomerov účastníkov až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o určenie platnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi účastníkmi 24.5.2013, a to aj za účelom zamedzenia prípadných ďalších sporov medzi účastníkmi. Dohoda o zrážkach zo mzdy sa totiž od ostatných zabezpečovacích prostriedkov líši tým, že uspokojenie pohľadávky veriteľa nielen zabezpečuje, ale súčasne ide o prostriedok splácania veriteľovej pohľadávky, keďže na jej základe sa pohľadávka veriteľa postupne aj uspokojuje zrážkami zo mzdy dlžníka, ktoré dlžník s veriteľom dohodol a ktoré vykonáva platiteľ jeho mzdy a dohodnuté zrážky pravidelne vypláca veriteľovi, a to až do úplného zaplatenia veriteľovej pohľadávky.

Skutočnosti a námietky žalovanej uvedené v odvolaní, týkajúce sa náležitostí dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú žalovaná považuje za platne uzavretú podľa § 551 Občianskeho zákonníka, sa týkajú konania vo veci samej a nemajú pre rozhodnutie v tomto konaní (o predbežnom opatrení) žiadny právny význam. K odvolacím námietkam žalovanej treba tiež uviesť, že pre dočasnú úpravu pomerov účastníkov v čase podania návrhu stačí osvedčiť skutočnosti odôvodňujúce potrebu navrhovanej dočasnej úpravy pomerov, a nie je potrebné, aby súd pred nariadením predbežného opatrenia pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťoval všetky (rozhodujúce) skutočnosti, ktoré sú potrebné pre preukázanie nároku a vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd pri rozhodovaní o predbežnom opatrení totiž zisťuje v potrebnom rozsahu iba najvýznamnejšie skutočnosti, a nemusí pritom dbať na všetky formality ako je tomu pri dokazovaní; postačuje, ak tvrdené skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana - vzhľadom na všetky okolnosti sa javia ako nanajvýš pravdepodobné (osvedčené). Pri nariadení predbežného opatrenia preto súd poskytne oprávnenému účastníkovi a jeho ohrozeným právam dočasnú ochranu, prípadne zabráni ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj v situácii, ak skutkový stav veci nie je náležite zistený, a teda ak subjektívne právo a jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou pomerov účastníkov predbežným opatrením sa neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov, ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi, lebo predbežné opatrenie je procesným rozhodnutím, ktorým sa žiaden nárok nepriznáva, ani nedeklaruje, či tu právo je alebo nie je. V danom prípade o platnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi účastníkmi 24.5.2013 bude rozhodnuté na základe vykonaných dôkazov v konaní vo veci samej, preto táto otázka v tomto konaní (o predbežnom opatrení) nemusí byť spoľahlivo preukázaná, keďže nariadením predbežného opatrenia nejde o konečné vyriešenie sporu medzi účastníkmi z hľadiska hmotného práva, ale o rozhodnutie dočasné, ktorým sa zabezpečuje, aby rozhodnutie vo veci malo vôbec reálny význam.

Z uvedených dôvodov, keďže žalovaná v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by spochybnili vecnú správnosť napadnutého uznesenia, bolo uznesenie ako vecne správne potvrdené.

O trovách odvolacieho konania nebolo rozhodnuté, lebo o nich rozhodne súd prvého stupňa v konečnom rozhodnutí o veci samej (§ 145, § 224 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.